

KOD _____

Tilda Törnblom**Totalt 17 frågor, maximalt 25 poäng inkl. en fråga om läkemedelsberäkning (fråga 12)***I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.*

Tilda Törnblom är 84 år, gift och har två barn. Hon och maken bor i lägenhet och får mycket hjälp av sina barn så de behöver inte någon hemtjänst. Tilda fick för flera år sedan diagnoserna hypotyreoos och lättare hypertoni. En morgon vaknar hon med hög feber och frossa. Maken upplever henne något förvirrad. Han ringer sjukvårdsupplysningen som rekommenderar att vända sig till akutmottagningen. Tilda vill absolut inte åka ambulans så maken ringer istället ett av barnen som skjutsar in dem till sjukhuset.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Du tar emot Tilda, hälsar på henne och maken och presenterar dig. Du lägger märke till att hon är varm och rödblossig. Maken berättar att hans fru vaknat med frossa och verkade förvirrad. Tilda själv uppger att hon känner sig medtagen och febrig. Hon klagar också på molande värk i buken. Du börjar undersöka Tilda och börjar med att observera hennes andning.

*Andningsfrekvens***1. Vilka påståenden är de korrekta? Kryssa i det rätta svaret i tabellen. (0,5p/svar) (1p)**

<i>En normal andningsfrekvens för en vuxen frisk människa är ca:</i>	<i>6-10 andetag per minut</i>	<i>12-16 andetag per minut</i>	<i>20-24 andetag per minut</i>
<i>Ett annat ord för förhöjd andningsfrekvens är:</i>	<i>Apne</i>	<i>Takypne</i>	<i>Dyspne</i>

Tilda ligger ner på undersökningsbritten och du informerar henne och maken om vad som ska göras. Du kontrollerar det systoliska blodtrycket som nu är 95 mmHg och pulsen som är 110 slag/minut. Syresättningen är 93 % utan syrgas. Temperaturen uppmäter du till 38,7 grader. Du misstänker att Tilda har en begynnande sepsis och läkaren tillkallas. Du får av läkaren ordination på syrgasbehandling, infusion med Ringeracetat[®] samt att blodprover och blododling ska tas. Du börjar med att administrera 3 liter syrgas per minut via näsgrimpa enligt ordinationen och anlägger därefter en perifer venkateter (PVK). Då tromboflebit kan uppstå i samband med PVK vidtar du åtgärder vid anläggningen som minskar risken för komplikationer.

2. Ange 2 åtgärder som du kan vidta i samband med anläggning av PVK för att minska risk för tromboflebit. (0,5 p/åtgärder) (1p)

1.
2.

KOD _____

Tilda Törnblom, 84 år har sökt vård på akutmottagningen p g a feber och frossa. Hon upplevs något förvirrad och har 38,7 grader i temp. Du misstänker att hon har en begynnande sepsis, du tillkallar läkare och börjar skyndsamt undersöka henne. Tilda är rödblossig, varm och har takypné, vilket är ett annat ord för förhöjd andningsfrekvens. En normal andningsfrekvens är ca 12-16 andetag/minut. Du administrerar 3 liter syrgas via näsgrimpa och anlägger PVK. Då tromboflebit kan uppstå i samband med PVK vidtar du åtgärder vid anläggningen som minskar risken för komplikationer. Du väljer en så liten PVK som möjligt samt gör en stabil fixering.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Efter du anlagt PVK dokumenterar din åtgärd.

Lagar

3. Vad heter den lag som huvudsakligen reglerar din skyldighet att föra journal?(1p)

--

Du tar blodprover inklusive blododling enligt gällande riktlinjer och administrerar infusion Ringeracetat® 1000 ml enligt ordinationen.

4. Besvara nedanstående frågor. (0,5p/rätt svar) (2p)

Blododling

Ange minsta godtagbara tid för hur länge huden ska desinfekteras innan du låter huden lufttorka vid blododling? (0,5p)	
Vid varje blododlingstillfälle tas odling i 2 olika flaskor med olika egenskaper. Ange benämningen på de 2 olika flaskorna. (0,5p/rätt svar) (1p)	1.
	2.
Ange vilken av dessa olika flaskor du börjar med vid blododling? (0,5p)	

Läkaren på akutmottagningen meddelar att hon nu undersökt Tilda. Hon har upptäckt ett bensår på höger underben som är infekterat eftersom det bland annat smärtar och är lättblödande.

5. Ange ytterligare 4 symtom förutom ovanstående som du kan observera när ett sår är infekterat? (0,5 p/symtom) (2p)

Sårinfektion

1.
2.
3.
4.

KOD

Tilda Törnblom, 84 år har sökt vård på akutmottagningen p g a feber och frossa. Hon har 38,7 grader i temp och ni misstänker att hon har en begynnande sepsis. Du administrerar 3 liter syrgas via näsgrimpa och anlägger PVK. Du journalför dina åtgärder. Patientdatalagen reglerar skyldigheten att journalföra. Därefter tar du ordinerade blodprover och genomför den ordinerade blododlingen. Efter att du desinfekterat huden i minst 30 sek och låtit den lufttorka börjar du provtagningen med den aeroba blododlingsflaskan. Därefter tar du den anaeroba flaskan. Läkaren som undersökt Tilda har observerat ett bensår som är infekterat eftersom såret är rött, svullet, värmeökat och luktar illa.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Du tar en sårodling och får veta att Tilda ska läggas in på sjukhusets infektionsavdelning för fortsatt vård. Du rapporterar över Tilda till infektionsavdelningen och informerar att en urinodling är ordinerad men inte tagen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONSAVDELNINGEN

Du tar emot Tilda och hennes make och hjälper dem in på den enkelsal som tilldelats. Med hjälp av en pulsoximeter följer du Tildas syremättnad i blodet som med syrgasbehandling visar sig ligga kring 95 %. Du har till en början svårt att få fram mätvärden på pulsoximetern.

6. En pulsoximeter kan ge falska mätvärden vid mätning av syremättnad i blodet. Ange 2 möjliga felkällor i Tildas fall. (0,5 p/felkälla) (1p)

1.
2.

Du kontrollerar regelbundet Tildas vitala parametrar för att hitta tidiga varningstecken på svikt i hennes vitala funktioner.

7. Ange 4 vitala parametrar som du mäter och dokumenterar, förutom att du följer Tildas syresättning. (0,5p/vital parameter) (2p)

1.
2.
3.
4.

KOD _____

På infektionsavdelningen vårdar du nu Tilda, 84 år som är inlagd för misstänkt sepsis. Blododling har tagits, hon har tre liter syrgas per minut som administreras via näsgrimpa samt en liter infusion Ringeracetat[®] som pågår. Du vet att felkällor vid pulsoximtrimätning i Tildas fall kan vara kalla fingrar och nagellack. Du följer hennes systoliska blodtryck, puls, andningsfrekvens och temperatur.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONS-AVDELNINGEN

Tilda har hög feber och misstanken om sepsis kvarstår. Du handleder sjuksköterskestudenten Erik som har en del frågor kring sepsis och den behandling som Tilda får.

8. Besvara frågorna från Erik. Sätt kryss för rätt svar i tabellen. (0,5p/svar) (2p)

<i>Var finns temperaturregleringscentrum?</i>	<i>Thymus</i>	<i>Hypotalamus</i>	<i>Corpus callosum</i>
<i>Vilka blodprov kan indikera pågående infektion (s.k. infektionsparametrar)?</i>	<i>Leukocyter</i> <i>Natrium</i>	<i>Leukocyter</i> <i>CRP</i>	<i>CRP</i> <i>ALAT</i>
<i>Vid sepsis ska antibiotika helst ges inom:</i>	<i>En timme</i>	<i>Fem timmar</i>	<i>Tio timmar</i>
<i>Vilken sorts lösning är Ringeracetat[®]?</i>	<i>Kolloidal infusionslösning</i>	<i>Näringslösning</i>	<i>Kristalloid infusionslösning</i>

Jourhavande läkare ordinerar en KAD för att kunna mäta och följa timdiuresen. Du planerar att ta urinodlingen i samband med katetersättningen. Tilda informeras om hur insättandet av en KAD går till och du kateteriserar enligt ren metod. Katetersättningen går relativt snabbt och okomplicerat men det kommer inte någon urin.

9. Ange 2 åtgärder som du kan vidta om det inte kommer urin för att säkerställa att urinkatetern ligger tillräckligt långt in i blåsan. (0,5p/åtgärd) (1p)

1.
2.

KOD

På infektionsavdelningen vårdar du nu Tilda, 84 år som är inlagd för sepsis. Hon har tre liter syrgas per minut som administreras via näsgrimpa och en liter infusion av Ringeracetat[®] vilket är en kristalloid lösning. Temperaturregleringscentrum finns i hypotalamus. De två blodprov som indikerar en pågående infektion är leukocyter och CRP. Vid sepsis ska antibiotika helst ges inom en timme. Tilda har hög feber och misstanken om sepsis kvarstår. Jourhavande läkare ordinerar en KAD och du planerar att ta urinodlingen samtidigt som du sätter katetern. Du informerar Tilda om hur insättandet av en KAD går till och kateteriserar enligt ren metod. Katetersättningen går relativt snabbt och okomplicerat men det kommer inte någon urin. Du ber henne därför hosta och du trycker lätt över symfyssen för att urinen ska rinna till.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONS-AVDELNINGEN

Tildas make undrar varför Tilda har fått en kateter och hur länge hon ska ha den. Du svarar honom att beräknad behandlingstid är några dagar och att hon fått katetern p g a den misstänkta blodförgiftningen, för att ni ska kunna mäta urinmängden.

10. Ge 4 förslag på vad du dokumenterar, förutom indikation och behandlingstid innan du anger tid, datum samt signerar kateterinsättningen. (0,5p/förslag) (2p)

1.	
2.	
3.	
4.	

Efter en stund ringer Tilda på klockan och påtalar att hon har kroppsvärk. Du har generell ordination på att administrera vissa läkemedel vid behov. Utifrån hennes beskrivning av besvären och dina observationer väljer du ett läkemedel med både antipyretisk och analgetisk effekt.

11. Vad betyder antipyretisk och analgetisk effekt? (0,5p/svar) (1p)

Antipyretisk effekt:	
Analgetisk effekt:	

KOD _____

På infektionsavdelningen vårdar du nu Tilda som är inlagd för sepsis. Du har satt kateter för att kunna mäta och följa timdiures och tagit urinodling. När katetersättningen är klar dokumenterar du vem som är ordinerande läkare, vilken typ och storlek på katetern samt Tildas upplevelse av katetersättningen. Efter en stund ringer Tilda på klockan och påtalar att hon har kroppsvärk. Du kontrollerar på nytt hennes temperatur, därefter väljer du att ge henne paracetamol som både har antipyretisk effekt, d v s verkar febernedsättande, och analgetisk effekt d v s är smärtstillande.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONS-AVDELNINGEN

Det är åter dags för Tilda att få antibiotika och du läser i hennes journal att hon är ordinerad infusion Bensylpenicillin 1g var 6:e timma.

Bensyl penicillin®

Penicillinaskänsligt penicillin

*Pulver till injektions-/infusionsvätska, lösning vitaktigt pulver***Aktiv substans: Bensylpenicillin ATC-kod: JO1CE01**

Lösning för intermitterande infusion. 1-3 g löses i 100 ml vatten för injektionsvätskor eller isoton natriumkloridlösning. Lösningen infunderas i jämn takt under 20-30 minuter. Lösningen bereds med hjälp av slutet system. Den erhållna lösningen ansluts lämpligen till en flervägsran.

***12. Besvara följande frågor (två rätta svar = godkänt)**

<i>Vilken styrka, angivet i mg/ml får den beredda lösningen?</i>	
<i>Vilken <u>infusionstakt, angivet i droppar/minut, ställer du in för att infusionen ska gå in på 20 minuter? (1 ml= 20 droppar)</u></i>	

Innan du administrerar läkemedlet kontrollerar du Tildas identitet och läkemedlets namn mot ordinationshandlingen samt att ordinationen är signerad.

13. Ange 4 andra kontroller som du gör av läkemedlet mot ordinationshandlingen vid iordningställandet enligt SOSFS 2000:1. (0,5 p/svar) (2p)

1.
2.
3.
4.

KOD _____

På infektionsavdelningen vårdar du 84-åriga Tilda som är inlagd för misstänkt sepsis. Du iordningställer enligt ordination infusion Bensylpenicillin 1 gram. Du läser i FASS att substansen ska blandas med 100 ml sterilt vatten för injektionsvätskor eller NaCl och räknar ut att infusionstakten är 100 droppar/minut för att infusionen ska gå in på 20 minuter. Styrkan på den blandade lösningen är 10 mg/ml. De kontroller du gör mot ordinationshandlingen vid iordningställandet av infusionen förutom identitet och läkemedlets namn är läkemedlets styrka, läkemedelsform, läkemedelsdos, läkemedlets doseringstidpunkt och läkemedlets administreringsätt.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONS-AVDELNINGEN

Tilda är medtagen av sin feber och orkar inte längre vända sig själv i sängen. Hon säger att hon har mindre ont i magen nu men är fortfarande besvärad av sin feber. För att minska risken för orörlighetskomplikationer gör du Tilda delaktig i omvårdnaden.

14. Ange 4 omvårdnadsåtgärder som du kan vidta för att minska Tildas obehag vid febersvettning, förutom att ge läkemedel. (0,5p/åtgärd) (2p)

1.
2.
3.
4.

15. Ange 3 åtgärder för varje angiven komplikation som du ger råd om för att förebygga orörlighetskomplikationer förutom att föra vändschema och att mobilisera i och utanför sängen. (0,5p/åtgärd) (3p)

Lunginflammation	1.
	2.
	3.
Trycksår	1.
	2.
	3.

16. Tilda berättar att hon är torr i munnen och att hon tycker det är obehagligt. Ange 2 troliga orsaker till Tildas muntorrhet förutom läkemedelsbehandling. (0,5p/orsak) (1p)

1.
2.

KOD _____

På infektionsavdelningen vårdar du 84-åriga Tilda som är inlagd för misstänkt sepsis. Du försöker minska obehaget av feber genom omvårdnadsåtgärder som att renbädda sängen, vädra rummet, byta till torra kläder, och erbjuda något kallt att dricka. Då Tilda är immobiliserad utför du preventiva omvårdnadsåtgärder för att minska risken för lunginflammation och trycksår. För att minska risken för lunginflammation instruerar du Tilda att blåsa i motstånd, djupandas och undervisar i hostteknik. För att undvika trycksåravlastar du med kuddar mellan knän och hälar, byter till antidecubitusmadrass, ser till att det inte är veck på lakanet och håller huden torr och smidig. Hon är muntorr och möjliga orsaker till detta är oxygenbehandling och att hon andats med öppen mun.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ INFEKTIONS-AVDELNINGEN

Tilda vårdas nu på sin tionde dag och har tillfrisknat från den sepsis som visade sig vara orsakad av bensåret. Hon känner sig muskelsvag och behöver mycket hjälp med sin ADL. Du har haft flera samtal med hennes make och döttrar och de uttrycker oro för att Tilda inte kommer att klara sig själv när hon kommer hem. Hon kommer också att behöva hjälp med omläggning av hennes bensår. Tillsammans med Tilda och ansvarig läkare kommer ni överens om att en samordnad vårdplanering behövs inför att Tilda ska förflyttas från sjukhuset till öppenvård i det egna hemmet.

17. Landsting/Region och kommun har skyldighet att samverka. Ange 2 lagar som reglerar denna samverkan. (0,5p/lag) (1p)

1.

2.

Tilda skrivs ut till hemmet.

KOD _____

Tore Torstensson**Totalt 15 frågor, maximalt 25 poäng inkl. en fråga om läkemedelsberäkning (fråga 8)**

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.

Tore Torstensson är 71 år och bor ensam i sitt hus i en förort till en större stad. Han är änklings sedan 12 år tillbaka då hans maka omkom i en trafikolycka. Tore har två barn; en son, en dotter och fyra barnbarn, men ingen av dem bor på orten. Han har varit rökare sedan tonåren och fick för några år sedan diagnosen kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL), som nu är i stadium II. Han rör allt mindre på sig och är sällan ute i trädgården sedan han skaffat en automatisk gräsklippare. Det senaste året har Tore minskat mycket i vikt. I helgen var hans dotter på besök med barnbarnet Otto 7 år. Otto var då förkyld med både hosta och feber. I början på veckan känner sig Tore krasslig och ansträngd i luftvägarna. Han har 38,5 grader i temp, han blir inte bättre och på torsdagen ringer han till vårdcentralen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Du tar emot samtalet från Tore. Med tanke på hans sjukdomshistoria bokar du en tid hos läkare redan samma dag. Du handleder sjuksköterskestudenten Moa och ni diskuterar sjukdomen KOL. När Tore kommer till vårdcentralen uppvisar han symtom som ni direkt kan relatera till sjukdomen KOL.

1. Ange 4 karaktäristiska symtom som du kan observera förutom viktninskning och som är relaterade till sjukdomen KOL (0,5p/symtom) (2p)

1.
2.
3.
4.

Läkaren konstaterar att Tore har ådragit sig en lunginflammation och han sätts in på behandling med antibiotika. I samband med att Tore är hos läkaren får du ansvar för att genomföra en undersökning som visar Tores lungfunktion. Ni genomför en PEF-mätning som visar att han har nedsatt maximalt utandningsflöde. Därför ordinerar läkare ytterligare en undersökning som mäter Tores lungkapacitet.

2. Vilken undersökning kan ge information om Tores lungkapacitet avseende både volym och flöde? (1p)

--

KOD _____

Tore Torstensson är 71 år och bor ensam i sitt hus. Han har två barn och fyra barnbarn. Tore har varit rökare sedan tonåren och fick för några år sedan diagnosen KOL. Han rör allt mindre på sig. I början på veckan känner sig Tore krasslig. Han är ansträngd i luftvägarna och har 38,5 grader i temp. När han inte blir bättre ringer han till vårdcentralen. När Tore kommer till vårdcentralen uppvisar han symtom som du direkt kan relatera till sjukdomen KOL. Du ser att Tore är blek, har dilaterade halsvener, förstorad bröstorg och smala armar och ben. I samband med att Tore är hos läkaren får du ansvar för att genomföra PEF-mätning och spirometri som visar Tores lungfunktion.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

I samband med undersökningen samtalar du med Tore om hans luftvägsbesvär. Han berättar att han ibland upplever andnöd. Du frågar honom vad som utlöser andnöden och hur ofta han upplever den. Under samtalet observerar du Tores andning.

3. Ange 4 olika observationer du gör av Tores andning, för att bedöma hans andningsstatus. (0,5p/observation) (2p)

1.
2.
3.
4.

Tore påtalar att han gått ned mycket i vikt det senaste året vilket kan bero på hans KOL. För att du ska få en uppfattning hans behov och vilka egenvårdsråd du bör ge honom, börjar du med att väga honom. Därefter räknar ni ut hans energibehov.

4. Ange 4 faktorer som ni tar hänsyn till, förutom att han har KOL, vid beräkning av Tores energibehov (0,5p/faktor) (2p)

1.
2.
3.
4.

KOD _____

Tore kommer till vårdcentralen och i samband med undersökningen samtalar du med Tore om hans luftvägsbesvär. Han berättar att han ibland upplever andnöd. Du frågar honom vad som utlöser andnöden och hur ofta han upplever den. Under samtalet observerar du Tores andningsfrekvens, andningsdjup, andningsljud samt observerar om han använder hjälpmuskulatur. Tore påtalar att han gått ned mycket i vikt det senaste året. Ni räknar därför på hans energibehov. Du tar då hänsyn till att Tore har magrat senaste året, hans BMI, ålder och hur mycket han rör på sig.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Ni samtalar om matvanor och Tore beskriver att han har en trevlig måltidsmiljö hemma och det gör honom inget att han äter ensam. Han har heller inte bekymmer med sina tänder eller munstatus

5. Ange 4 egenvårdsråd som du kan ge Tore för att han ska kunna inta ökad mängd energi. (0,5p/ åtgärd) (2p)

1.
2.
3.
4.

När Tore har gått hem diskuterar du med sjuksköterskestudenten Moa om att patienter med KOL är känsliga för infektioner. Under diskussionen kommer ni in på att basala hygienrutiner är ett sätt att minska risken att patienten utsätts för smitta i samband med besök på vårdcentralen.

6. Besvara frågorna från Moa. Sätt kryss för rätt svar i tabellen. (0,5p/svar) (2p)

När ska basala hygienrutiner tillämpas?	Alltid vid vård på sjukhus och inom primärvård	Alltid där vård och omsorg bedrivs	Alltid inom kommunal vård och omsorg
När är det viktigt att använda skyddskläder?	Alltid på sjukhuset när jag arbetar med patienten	Alltid när det finns risk för att min arbetsdräkt kontamineras	Redan när jag går in i patientens rum inför patientarbetet
När ska händerna tvättas före handdesinfektion?	Alltid efter all patientkontakt	Alltid efter kontakt med patient med kräkningar eller diarré	Alltid före arbete med att servera patienten mat
När ska arbetskläderna bytas?	Dagligen och när de blivit förorenade	Så ofta som arbetsgivaren tillhandahåller ombyten av arbetskläder	Minst varannan dag

KOD

Tore kommer till vårdcentralen för han har luftvägsbesvär. Ni samtalar om hans matvanor och Tore beskriver att han har en trevlig måltidsmiljö och det gör honom inget att han äter ensam. Han har heller inte bekymmer med sina tänder eller munstatus. Du ger honom råden att äta täta måltider, berika maten med extra energi, t ex grädde, prova näringsdrycker samt att planera in måltiderna så han inte tröttar ut sig innan. När Tore har åkt hem så diskuterar du och sjuksköterskestudent hur basala hygienrutiner skall tillämpas och kommer fram till att rutinerna ska följas överallt där vård och omsorg bedrivs, skyddsförkläde används när det finns risk för att arbetsdräkten kontamineras, handtvätt sker före handdesinfektion efter kontakt med patient med kräkningar eller diarré, arbetskläder byts dagligen och när de blivit förorenade.

Redan efter ett par dagar känner Tore sig piggare och börjar gå korta promenader. En dag ramlar Tore på en hal fläck med våta löv och slår sig rejält. Dagen efter har han ont och känner sig ostadig på benen. När han är på toaletten ramlar han igen och blir liggande. Sonen som kommer på besök hittar honom där vid lunchtid och eftersom Tore har ont kallar han på ambulans. När ambulanspersonalen är på plats misstänker de att Tore fått en höftfraktur.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I AMBULANSEN

7. Ange 4 karaktäristiska symtom på höftfraktur. (0,5p/symtom) (2p)

1.
2.
3.
4.

KOD

En dag ramlar Tore när han är ute på promenad och slår sig rejält. Dagen efter har han ont och känner sig ostadig på benen. När han är på toaletten ramlar han igen och blir liggande. Tores son hittar honom och tillkallar ambulans. Ambulanspersonalen misstänker en höftfraktur eftersom Tore uppvisar symtom som smärta och svullnad över höften men benet är inte utåtroterat eller förkortat vilket är karaktäristiska symtom vid en höftfraktur.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTVÅRDSAVDELNINGEN

Tore har nu inkommit till akutvårdsavdelningen och höften röntgas. Röntgen visar ingen höftfraktur. För att minska hans smärta ordinerar T.Naproxen® 500 mg och T.Alvedon® 665 mg.

Naproxen Orifarm®

Tabletter: 500 mg

Dosering och administreringsätt

Reumatiska sjukdomar och akuta smärttillstånd av lätt till måttlig intensitet:

Vuxna: 250-500 mg morgon och kväll, högst 1 000 mg/dygn. Patienter med uttalad morgonstelhet och/eller nattvärk kan ges 500 mg vid sänggåendet. För patienter på underhållsdos 1 000 mg rekommenderas doseringen 1 tablett à 500 mg morgon och kväll. Vissa patienter kan dock inta 750-1000 mg en gång per dag. Vid dosering 1 000 mg som engångsdos rekommenderas intag på kvällen.

Alvedon®

Tablett med modifierad frisättning 665 mg

Indikationer

Huvudvärk, tandvärk, feber vid förkylningssjukdomar, menstruationssmärter, muskel- och ledvärk, som analgetikum vid reumatiska smärter, hyperpyrex. Speciellt avsett för långvariga smärter eller andra tillstånd som kräver kontinuerlig dosering.

Dosering

Vuxna och barn över 12 år (40 kg): 2 tabletter 3 gånger per dygn med minst 6 timmars mellanrum. Högst 6 tabletter per dygn.

***8. Hur fördelas läkemedlen Naproxen® och Alvedon® enligt dosering i FASS för att ge en så jämn smärtlindring under dygnet som möjligt? Ange läkemedelsnamn och antal tabletter för varje klockslag. Tore startar dagen med att ta sina första läkemedel kl 07.00. (rätt svar = godkänt)**

Kl 07.00	
Kl 15.00	
Kl 19.00	
Kl 23.00	

KOD _____

Röntgen av Tores höft visar ingen höftfraktur. För att minska hans smärta ordinerar man maxdos av T. Naproxen[®] och T. Alvedon[®]. För att han skall få en så jämn dosering som möjligt av läkemedlen så tar han sina läkemedel enligt följande: Kl 07.00 T. Naproxen[®] 500 mg 1st, T. Alvedon[®] 665mg 2st, Kl 15.00 T. Alvedon[®] 665mg 2st, Kl 19.00 T. Naproxen[®] 500mg 1st och Kl 23.00 T. Alvedon[®] 665mg 2st.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTVÅRDSAVDELNINGEN

Tore stannar över natten på sjukhuset och enligt eget önskemål skrivs han därefter ut till hemmet. Du förbereder utskrivning och skriver bland annat en omvårdnadsepikris.

9. *Ge 4 förslag på uppgifter som omvårdnadsepikrisen kan innehålla förutom patientdata, information till närstående, överkänslighet, vårdtid, patientansvarig sjuksköterska, vem som skrivit epikrisen, planerade återbesök och var du skickat en epikriskopia.*

(0,5p/förslag) (2p)

1.
2.
3.
4.

I samband med utskrivning planeras ett återbesök på vårdcentralen för uppföljning av Tores smärta i höften samt uppföljning av hans KOL.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Efter någon vecka kommer Tore för det planerade återbesöket. Du är medveten om att Naproxen[®] är ett NSAID-preparat som skall användas med försiktighet av äldre och därför är du uppmärksam på om Tore har biverkningar när han kommer till vårdcentralen för uppföljning.

10. *Hos äldre är det 3 organ som är speciellt utsatta för att drabbas av biverkningar av NSAID-preparat. Ange 2 av dessa organ. (0,5p/organ) (1p)*

1.
2.

Tore återhämtar sig inte efter fallet och drabbas av ytterligare infektioner. Han blir allt sämre och berättar att han får allt svårare att reda upp sin tillvaro. Denna information medför att du i samråd med honom, tar kontakt med kommunen. Tore skrivs in i hemsjukvården.

KOD _____

Tore stannar över natten på sjukhuset och enligt eget önskemål skrivs han därefter ut till hemmet. Du förbereder utskrivning och skriver bland annat en omvårdnadsepikris där du gör en sammanfattning av kontaktorsak, genomförd omvårdnad, Tores förändringar under vårdtiden, aktuellt omvårdnadsstatus. I samband med utskrivning planeras ett återbesök på vårdcentralen för uppföljning av Tores smärta i höften samt uppföljning av hans KOL. Vid återbesöket på vårdcentralen är du medveten om att Naproxen® är ett NSAID-preparat som skall användas med försiktighet av äldre då framför allt magsäck, hjärta och njurar riskerar att drabbas av biverkningar. Tore återhämtar sig inte efter fallet och drabbas av ytterligare infektioner. Han blir allt sämre och får allt svårare att reda upp sin tillvaro. Denna information medför att du i samråd med honom, tar kontakt med kommunen. Tore skrivs in i hemsjukvården.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I HEMSJUKVÅRDEN

När du besöker Tore första gången gör du en riskbedömning med hjälp av det nationella kvalitetsregistret Senior Alert®. Totalt kan fem riskområden identifieras med hjälp av Senior Alert®. Genom att göra en systematisk riskbedömning kan vårdskador förebyggas.

11. Ange 4 riskområden som kan bedömas med hjälp av Senior Alert®. (0,5p/riskområde) (2p)

1.
2.
3.
4.

Eftersom Tore ramlade i hemmet inspekterar du hans lägenhet och speciellt badrummet. I badrummet finns ett badkar, tvättställ och toalettstol. Du funderar på vad som kan göras för att förebygga framtida fall i hans badrum. Tröskeln till badrummet är borttagen sedan tidigare och belysningen är god.

12. Ge 4 förslag på åtgärder som kan genomföras i Tores badrum för att minska fallrisken. (0,5p/åtgärd) (2p)

1.
2.
3.
4.

13. Vilken lagstiftning ålägger vårdgivaren att arbeta med åtgärder som fallprevention? (1p)

--

KOD _____

Tore skrivs in i hemsjukvården. När du besöker honom genomför du en Senior Alert[®] bedömning som innefattar fem riskområden: fall, trycksår, undernäring, munhälsa och blåsdysfunktion/inkontinens. Eftersom Tore ramlade i hemmet inspekterar du hans lägenhet och speciellt badrummet. I badrummet finns ett badkar, tvättställ och toalettstol. Åtgärder som skulle kunna göras för att minska risken för fall är att ersätta badkaret med en dusch, använda halkmatta, montera handtag på väggen och ta bort lösa badrumsmattor. Lagen som ålägger vårdgivaren att arbeta med exempelvis fallprevention är Patientsäkerhetslagen (2010:659).

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I HEMSJUKVÅRDEN

Tore har fortfarande värk i höften och i kombination med snö och halka ute gör att han inte återupptar sina promenader. Tores kondition försämras och han upplever att han får svårare att andas och söker hjälp på vårdcentralen på nytt. Läkaren konstaterar att Tores lungfunktion försämrats ytterligare och han bedöms ha stadium IV, d v s svår KOL.

Det går ytterligare ett par månader och Tore drabbas av upprepade infektioner och hans allmäntillstånd försämras alltmer. Han har nu svårt att vistas utpe, är mycket trött och bedöms nu vara i ett sent palliativt skede. Ett samtal hålls där Tore, barnen, läkare, biståndsbedömare och du medverkar. Under samtalet beslutar Tore tillsammans med sina barn att han skall fortsätta att vårdas i hemmet till livets slut. Du börjar förbereda för patientens vård som är palliativ.

14. Besvara nedanstående frågor genom att sätta ett kryss för rätt svar. (0,5p/svar) (2p)

<i>Den palliativa vården kan ses vila på fyra övergripande hörnstenar, vilken av följande ingår?</i>	<i>Gott näringsstillstånd</i>	<i>God immobiliseringsprofylax</i>	<i>God symtomlindring</i>
<i>I Sverige har det utvecklats en modell för personfokuserad omvårdnad som bygger på 6 S, vilket av följande ingår?</i>	<i>Självbestämmande</i>	<i>Självkritik</i>	<i>Självbedömning</i>
<i>Vilket av följande ses som ett kvalitetskriterium för god palliativ vård och skall registreras i Svenska palliativregistret?</i>	<i>Palliativt vårdssamtal</i>	<i>Brytpunktssamtal</i>	<i>Vårdplanerings-samtal</i>
<i>Vilket läkemedel rekommenderas som förstahandsval mot rosslande andning vid palliativ vård?</i>	<i>Robinul[®]/ Glykopyrron</i>	<i>Salagen[®]/ Pilocarpin</i>	<i>Furix[®]/ Furosemid</i>

KOD

Tores hälsa försämras alltmer. Han har nu svårt att vistas uppe och är mycket trött och bedöms nu vara i ett sent palliativt skede. Ett brytpunktsamtal hålls med patient, barnen, läkare, biståndsbedömare och sjuksköterska som registreras i Svenska palliativregistret. Under samtalet beslutar Tore tillsammans med sina barn att han skall fortsätta att vårdas i hemmet till livets slut. Den palliativa vården vilar på fyra övergripande hörnstenar varav god symtomlindring är en. Du börjar förbereda för patientens vård som i detta läge kan ses som palliativ och utgår från de 6 S:n, varav självbestämmande är ett av S:n. Glykopyrron är den verksamma substans som rekommenderas att ges vid rosslande andning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I HEMSJUKVÅRDEN

Tore försämras allt mer och är nu medvetandesänkt. Det verkar enbart vara timmar kvar av hans liv. Du samtalar med sonen och dottern som vakar hos sin pappa. De tyckte att det var otäckt när pappas andning var rosslande, men upplever att injektionen med glykopyrron har minskat besvären. Tore som alltid haft god munhygien och vårdat sina tänder, andas nu med öppen mun. Barnen undrar om de kan hjälpa pappa med något. Du beskriver för de närstående hur de kan genomföra munvård på Tore.

15. Ange 4 förslag på åtgärder som de närstående kan göra för att hjälpa Tore med munvård (0,5p/svar) (2p)

1.
2.
3.
4.

På kvällen avlider Tore lugnt och stilla i hemmet med sina barn närvarande.